

VLASTIVĚDNÉ PŘEDNÁŠKY 2011-2013

Od 23. února 2011 organizuje Okrašlovací spolek Rozhledna spolu s vedením BRC Čeladná cykly vlastivědných přednášek, Ty jsou určeny klientům BRC, občanům z okolí a členům spolku. Uvádíme témata přednášek 2011-2013.

2011 SLUNOVRAT ÚSVITU

STŘEDA 23. února v 18.30 hod.

Založení, úpadek a sláva hradu HUKVALDY

STŘEDA 2. března v 18.30 hod.

Kdo byl GREGOR MENDEL

STŘEDA 16. března v 18.30 hod.

Původně se jmenoval SIGISMUND SCHLOMO FREUD

STŘEDA 30. března v 18.30 hod.

LIDÉ Z ČELADNÉ A Z OKOLÍ

STŘEDA 13. dubna v 18.30 hod.

STOPY GENERÁLA LAUDONA v Olomouci, Novém Jičíně, v Hradci nad Moravicí a v dalších moravských městech

2011 HORKÉ LÉTO

27. dubna 2011. Autorem Slezských písní je nepochybně Petr Bezruč. Ale kdo byl a je Petr Bezruč? Úvahy a zajímavosti o dávném i také trochu aktuálním sporu.

11. května 2011. JUDr. František Ladislav Chleborád. Muž, který jménem dělnictva poklepal na základní kámen Národního divadla a nakonec emigroval do Ruska. Důstojník francouzské akademie a státní rada ruského ministerstva financí.

25. května 2011. Dva světy. Svět, ve kterém žil skotský hutník John Baildon, přítel Jamese Watta, spolumajitel čeladenských železáren. Frenštátský rodák, čeladenský učitel, básník Josef Kalus a český literární svět jeho doby.

8. června 2011. O dvou právnících a jednom lékaři. JUDr. Antonín rytíř Randa - nejlepší právník, kterého kdy česká země nosila. JUDr. Alois Rašín - oddaný služebník státu. MUDr. František Cyril Kampelík byl první. Teprve po něm měl podobný nápad starosta Flammersfeldu B. Raiffeisen.

22. června 2011. Vráť se na podzim socha Woodrowa Wilsona před hlavní pražské nádraží? Vráť se také do našich myslí její původní autor, frenštátský rodák Albín Polášek?

6. července 2011. Obdivuhodné dílo trochu zapomínaného stavitele Žermanické přehrady. Noblesní člověk a výborný stavitel Dr. Ing. Jan Čermák, obdivovatel Joy Adamsonové.

20. července 2011. Enrique Stanko Vráz. Dobrodružný život málo známého vynikajícího českého cestovatele, který rád navštěvoval i své přátele v Ostravě a v Čeladné.

2011 BAREVNÝ PODZIM

27. září 2011 390 let od „Valašského povstání“ (1621)

11. října 2011 120 let od „Všeobecné zemské jubilejní výstavy v Praze roku 1891 na oslavu jubilea první průmyslové výstavy roku 1791 v Praze“

25. října 2011 75 let od smrti arcivévody Bedřicha Marii Albrechta Habsbursko-lotrinského, vrchního velitele rakousko-uherských vojsk, zvaného také „markýz Gero“

8. listopadu 2011 1380 let od vítězství krále Sába nad Avary (631). Co nevíme (a víme) o Velké Moravě?

22. listopadu 2011 80 let od postavení hasičské zbrojnice v Čeladné a od přivezení kostelíku sv. Petra a Pavla do Kunčic pod Ondřejníkem. A další historické momenty obou obcí.

13. prosince 2011 145 let od narození MUDr. Bartoloměje Storchy (1867 - 1939), bezprostředního nástupce MUDr. Jana Maye ve vedení lázní Skalka, si budeme připomínat za několik dní - v roce 2012.

2012 EVROPSKÁ VÝROČÍ S DVOJKOU NA KONCI

29. 2. 2012 *300 LET od narození Fridricha II. Velikého (*1712). Zlý Prušák nebo velký státník? V roce 1738 složil svou první symfonii.

28. 3. 2012 *160 LET od smrti Friedricha Ludwiga (Turnvatera), původem Čecha a **150 LET** od založení Sokola dvěma českými Němci (1862).

25. 4. 2012 *800 LET Jak Přemysl Otakar I. v roce 1212 vykouzlit Zlatou bulu sicilskou a co vše bylo v sázce.

23. 5. 2012 *190 LET Franz Sieber - první Čech, který v roce 1822 začal objíždět svět a nakonec skončil v Zemském blázinci.

Na snímku záběry ze silvestrovské přednášky

- 20. 6. 2012 *160 LET** V roce 1852 odešel muž, který podepisoval své články jako Čechobratr Protištúrský a vytvořil předobraz slovanského ideálu ženské krásy z jedné Němky (Ján Kollár).
- 18. 7. 2012 *160 LET** V listopadu 1852 odešla z tohoto světa Augusta Ada King, hraběnka z Lovelace, která vymyslela programování a využití počítačů.
- 29. 8. 2012 *370 LET** V prosinci 1642 zemřel Armand-Jean du Plessis de Richelieu, první ministr krále Ludvíka XIII. Modlit se začal vždy několik minut před půlnocí, takže několik dalších minut po půlnoci měl na dva dny splněno povinné penzum každodenní modlitby. Byl opravdu králem pletich?
- 26. 9. 2012 *260 LET** V roce 1752 zjistil zakladatel Pensylvánské univerzity na vlastním těle, že v bouřkových mracích je elektřina (Benjamin Franklin). Velice zajímavý život muže, jehož časopis *Cesta k blahobytu* překládal z angličtiny budoucí rektor pražské univerzity.
- 24. 10. 2012 *560 LET** od narození významného malíře, sochaře, přírodovědce, hudebníka, spisovatele, vynálezce a konstruktéra jménem Leonardo di ser Piero da Vinci. Byl nemanželským synem notáře Piera a venkovanky Cathariny, nebo pocházel z některého z paralelních světů?
- 21. 11. 2012 *180 LET** od smrti muže, který věnoval svou sbírku minerálů českému Národnímu muzeu, byl zednářem, stál v čele romantické Sturm und Drang a miloval mladou dívku z Třebívlic (Johann Wolfgang Goethe).
- 19. 12. 2012 *270 LET** od smrti muže, který byl přesvědčen o tom, že Země je dutá. Je po něm pojmenována jedna kometa, krátery na Marsu a na Měsíci. Neuvěřitelný život. Syn bohatého mydláře Edmund Halley.
- PONDĚLÍ 31. 12. 2012 v 10.00** *Silvestrovská MEDICÍNA V ŽUPANU (od doktorů Hlaváče, Káše, Johna).

2013 NEUVĚŘITELNÉ HISTORKY Z LET 1850 - 1939 **aneb PROČ SE ŘÍKÁ**

- 1/ **31. 1. 2013** - PROČ SE ŘÍKÁ **NAZDAR**? Nejprve to nebyl vůbec pozdrav. Ten z něj udělali teprve Sokolové na návrh novináře Josef Baráka (na snímku) v roce 1864, když předtím Sokolové používali ZDAŘ BŮH. A Nazdar? To vzniklo již v roce 1851, původně jako něco zcela jiného.
- 2/ **28. 2. 2013** - PROČ SE ŘÍKÁ **VENKOV JEDNA RODINA**? Ono se to již neříká, ale říkalo. Když organizoval hostivařský starosta Antonín Švehla Sdružení českých zemědělců, přišlo jedno z jeho čtrnácti dětí, 34letý syn Antonín v roce 1907, s heslem „Venkov jedna rodina“. Bylo úspěšné a Antonín Švehla ml. (na snímku) později jako politik první republiky čněl vysoko nad E. Benešem a mnohými jinými.
- 3/ **28. 3. 2013** - PROČ SE ŘÍKÁ **BUĎ PŘIPRAVEN**? Je to dávné skautské heslo z roku 1907, kdy byl skauting založen. K nám ho přivezl profesor Antonín Benjamin Svojsík (na snímku) již v roce 1911, kdy založil první oddíl Junáka, českou obdobu skautingu. Později to heslo skautům ukradli.
- 4/ **25. 4. 2013** - PROČ SE ŘÍKÁ **STAREJ PROCHÁZKA**? Těch verzí, proč tak Češi říkali císaři Františku Josefovi I. (na snímku), je několik. Tak si o nich povyprávíme.
- 5/ **30. 5. 2013** - PROČ SE ŘÍKÁ **NEBÁT SE A NEKRÁST**? Masaryk (na snímku) tohle heslo nikdy takto nevytyčil, byť se s ním později ztotožnil. Všechno ta začalo již 11. dubna 1913, když budoucí prezident na schůzi své strany prohlásil, že podle jeho poznatků je na pražské radnici *asi deset zlodějů, které je nutno odstranit*. A jak to bylo dál? Velmi zajímavé.
- 6/ **27. 6. 2013** - PROČ SE ŘÍKÁ **SEDM KULÍ JAKO V SARAJEVU**? Český korunní princ František Ferdinand Karel Ludvík Josef Maria Habsbursko-Lotrinský Rakouský - d'Este (na snímku) byl zavražděn až druhou kulkou, vystřelenou z poloautomatické pistole Browning M 1910. Kolik jich Princ vystřelil doopravdy? A co by bylo, kdyby se atentát neuskutečnil? Víte, že pistole byla nalezena až v roce 2004?

7/ **25. 7. 2013** - PROČ SE ŘÍKÁ **PRŮŠVIH**? Byl to Servác Bonifác Heller (na snímku), který v březnu 1914 odhalil v deníku Národní listy, že národně-sociální poslanec dr. Karel Šviha donáší tajné policii. Šviha se sice zastal Masaryk, ale průšvih už byl na světě. Skutečnost byla ale trochu jiná.

8/ **29. 8. 2013** - PROČ SE ŘÍKÁ **PRAVDA VÍTĚZÍ**? Jak se dostalo toto spojení na prezidentskou standartu? Jde o citaci z Husových dopisů? Jde o zkrácený nápis z husitské korouhve v Jenském kodexu (Veritas Dei Vincit)? Nebo jde o citát z dopisu Jiřího z Poděbrad? Jeho socha s kalichem a se zlatým nápisem Pravda vítězí byla až do 17. ledna 1623 nad průčelím Týnského chrámu. Což bylo dílem Mistra Jana Rokycany (na snímku). Známe onu historii zcela přesně?

9/ **26. 9. 2013** - PROČ SE ŘÍKÁ **MARMAGGIHO AFÉRA**? 6. července 1925 jsme poprvé slavili výročí upálení Jana Husa jako státní svátek. Jenže to se nelíbilo Vatikánu, takže z Prahy spěšně odjíždí papežský nuncius F. Marmaggi. Jenže ono to vše nebylo tak jednoduché. Plné čtyři roky trvalo Msgre. Janu Šrámkovi (na snímku), než pomohl dát vztahy mezi Prahou a Vatikánem na potřebnou úroveň. V roce 1935 se Vatikánu dostalo dokonce i jakési tiché omluvy od československé vlády.

10/ **31. 10. 2013** - PROČ SE ŘÍKÁ **SÁZAVSKÁ AFÉRA**? Jaký byl vlastně legionář Radola Gajda (na snímku) fašista? Jaké materiály sháněl? A proč to s dr. Vorlem na Sázavě nevyšlo? Kdo posléze za 10 000 Kč vykradl sejf ministra obrany? To se děly tehdy věci.

11/ **28. 11. 2013** - PROČ SE ŘÍKÁ **TUKOVA AFÉRA**? Vojtěch Tuka (na snímku) byl popraven 20. srpna 1946. Do té doby se kamarádil s Maďary, s fašisty a prý dokonce sám vyhlásil válku Sovětskému svazu. A napsal (1928) článek Vakuum iuris, což byl průšvih. Mečiarovi to prošlo, Tukovi nikoli. Proč se ale říkalo Tiso - Tuka, jedna ruka? Proč chtěli Angličané revidovat Trianonské smlouvy a připojit jižní Slovensko k Maďarsku? Je toho ještě hodně, co není dostatečně rozebráno.

12/ **19. 12. 2013** - PROČ SE ŘÍKÁ **LEX PRÁŠEK**? Karel Prášek býval ministrem za Rakouska, vysokým činitelem strany agrární, poslancem, ministrem zemědělství a také senátorem. Švehla ho právem odstavil na vedlejší kolej a nechal ho zvolit předsedou Senátu. Jenže Prášek dost kradl. Ze státního. Nejen on. V červnu 1924 byl přijat Národním shromážděním tzv. **Zákon o inkompatibilitě**, který zakazoval například předsedovi Senátu být členem správní rady komerční společnosti a podobně. Stejně byl ten zákon na nic. Právě proto ho přezdívali **Lex Prášek**.

Když na to přijde, dá se do přednášení i náš člen Prof. Ing. Jiří Kliber, CSc., v civilu vedoucí katedry z VŠB-TU Ostrava, jinak majitel chalupy ve Pstruží, a vypráví o svých zkušenostech s teoriemi Járy Cimrmana.

Naši posluchači jsou pilní. Přednášky si i zapisují....